

Til Oslo kommune
v/ Bymiljøetaten

Stiftelsen Geitmyra matkultursenter for barn
Tåsenveien 2
0462 Oslo

Prosjektsøknad: Geitmyra Byhage

Mellom øst og vest i Oslo sentrum ligger det 40 mål med frodig, dyrkbar mark. Geitmyra skolehage er et unik grøntområde med over 350 frukttrær og 50 ulike eplesorter midt i byen, og består blant annet av parseller, bikuber og dyrket mark. Med lange tradisjoner og bredt engasjement er landets eldste skolehage også et av de best forvaltede områdene for dyrking, og til tross for dette er skolehagene på Geitmyra fortsatt en av byens best bevarte hemmeligheter.

Midt i nordre gravlund rett over veien ligger Geitmyra matkultursenter for barn. Siden 2011 har vi jobbet for å lære flest mulig barn å bli glad i mat som gjør dem godt, og i 2015 hadde vi 15.000 barn og foreldre på besøk. Vi har skoleundervisning, fritidskurs og åpne arrangementer, barnehagekurs, AKS-opplegg, deltar på festivaler og tilstelninger, og driver formidling på lokalt og nasjonalt nivå.

Ettersom skolehagen og matkultursenteret både ligger ved siden av hverandre og har mange sammenfallende interesser ønsker vi å styrke dette samarbeidet, og i 2016 har vi søkt om og fått innvilget 3,5 millioner kroner fra Sparebankstiftelsen DNB til å bygge et besøksdrivhus i skolehagen. Vi ønsker med dette å bygge Norges første grønne klasserom, og samtidig manifestere Geitmyra skolehage som et område dedikert til formidling av dyrking, mangfold, økologi og bærekraft for flest mulig barn og unge. Vi ser på dette som grønt skifte i sin mest konkrete form, og vi håper at dette tilgjengeliggjøre en unik ressurs for mange flere.

Prosjektet Geitmyra byhage er en videreutvikling og et helhetlig løft av Geitmyra skolehage. Prosjektet består av oppføring av et besøksdrivhus med to undervisningskjøkken, samt en rekke mindre utbedringer og byggeprosjekter. En oppgradering av skolehagen legger til rette for at både Geitmyra matkultursenter for barn og andre aktører kan tilby undervisning, kurs og andre aktiviteter på området, uten at det går på bekostning av dagens aktivitetsnivå.

Som nevnt ovenfor har vi fått innvilget 3,5 millioner fra Sparebankstiftelsen DNB til selve besøksdrivhuset, og vil med dette søke Oslo kommune om støtte til gjennomføring av resten av prosjektet.

Mål og målgruppe

For å nå ut til enda flere barn og unge ønsker vi å forene skolehagens kompetanse og artsmangfold med matkultursenterets rolle som nasjonalt kompetansesenter og undervisningsinstitusjon. Med dette prosjektet ønsker vi å styrke dagens tilbud i skolehagen ved å legge til rette for en mer arealeffektiv utnyttelse og stimulere til at flere grupper kan få glede av skolehagen.

Geitmyra matkultursenter ønsker at byhagen skal være en læringsarena for barn og unge fra hele Oslo og en felles byhage for alle som vil lære mer om urban dyrking. Vi vil at enda flere skal få oppleve gleden av å lære om bærekraft, sammenhenger i naturen og om hvor maten vår kommer fra. Vi ønsker å skape en byhage som legger til rette for læring, intergrering og opplevelser i grønne omgivelser. Geitmyra byhage skal stimulere kunnskap, invitere til aktivitet og medvirkning, skape nysgjerrighet og gi rom for kreativ utfoldelse.

Beskrivelse av prosjektet

Prosjektet Geitmyra byhage omfatter et større byggeprosjekt, samt en rekke mindre endringer og utbedringer som sammen utgjør et helhetlig oppgradering av skolehagen.

Besøksdrivhus med undervisningskjøkken: Et besøksdrivhus med to innendørs undervisningskjøkken i umiddelbar nærhet til det eksisterende utekjøkkenet. Besøksdrivhuset er den største enkeltstående endringen, men også den mest avgjørende for kunne tilby flere undervisningsdager til utdanningsetaten. Her vil vi kunne ta imot to skoleklasser hver dag gjennom hele skoleåret. Det legger også til rette for at det eksisterende utekjøkkenet i større grad kan benyttes i det daglige kurs- og undervisningstilbudet. Besøksdrivhuset skal være en arena der frivillige organisasjoner, interessegrupper og besøkende kan utveksle erfaringer, styrke felleskapet og gjennomføre aktiviteter som stimulerer til økt læring og nysgjerrighet. Vi vil også se på muligheten for å benytte eksisterende bygningsmasse til nye undervisningskjøkken om det er mer kostnadseffektivt. Det er mulig å utrede bygninger som ligger i skolehagen, samt den kommunale boligen mellom Kierschows gate og Uelands gate. Dette alternativet er ikke inkludert i budsjettet, og vil kreve en egen kostnadsoverslag.

Utendørs klasserom: Vi vil bruke byhagen som et levende, grønt klasserom. Ved å etablere flere utendørs klasserom øker vi kapasiteten for kurs og undervisning, samt at det legger til rette for at vi i større grad kan utnytte byhagens iboende pedagogiske potensial.

Urban dyrking – parseller, kompetanse og temahager:

Flere parseller og dyrkekasser gjør det mulig for flere elever å delta aktivt i dyrkeprosjekter. Det skaper bevissthet og er en viktig forutsetning for at barn skal forstå sammenhengen mellom maten de spiser og prosessene som skjer i naturen. I tillegg øker interessen for urban dyrking kraftig. Vi ønsker at byhagen skal være et kompetansesenter for metode, historie og kunnskap om økologisk dyrking og bærekraft. Ved økt bruk av dyrkekasser åpner vi for at flere dyrkeinteresserte kan få mulighet til å dyrke sine egne råvarer. Vi vil anlegge temahager for historisk dyrking og klima til bruk i undervisning, og som en del av en skiltet natursti tilgjengelig for alle som bruker byhagen. Den historiske hagen vil vise forskjellige arters utvikling gjennom historien. Med en klimahage ønsker vi å konkret og håndgripelig bilde av de effektene klimaendringene har på det vi dyrker. Temahagene er basert på et pedagogisk opplegg som i dag brukes i undervisningen ved Geitmyra matkultursenter.

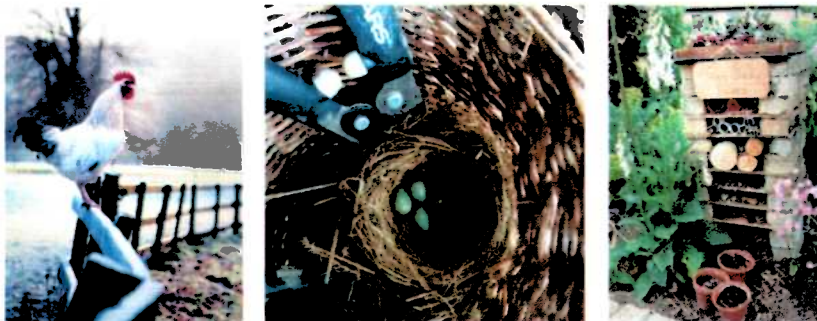
Natursti: Ved å lage en permanent skiltet natursti kan vi utarbeide undervisningsopplegg knyttet til arts mangfoldet og resursene som finnes i skolehagen. I tillegg legger det til rette for at brukere og besøkende kan dra nytte av byhagens pedagogiske potensial utenfor de organiserte kurs- og undervisningstilbudene. Dette er et lavterskeltilbud som bidrar til økt kunnskap og nysgjerrighet.

Bier: Bier og bikuber er i dag en viktig del av skolehagen, både i undervisningen og for frivillige organisasjoner. I undervisningen på Geitmyra matkultursenter bruker vi bier for å lære barn og unge om pollenering, viktigheten av å ta vare på biene og deres betydning for at vi skal få mat på bordet. Ved å utvide og styrke denne undervisningen med pedagogiske bikuber med en side av pleksiglass kan elevene lære om hva som skjer inni bikuben.

Elepresse og merking av epletrær: Det finnes ingen steder i Oslo med større mangfold av eple sorter. Med mer enn 300 epletrær med over 50 ulike eple sorter er skolehagen i dag er en unik ressurs og gendatabase. Vi ønsker å merke trærne slik at elever og besøkende kan oppleve byhagens unike eplemangfold. Ved å anlegge et eplehus med elepresse kan denne matressursen komme til nytte og glede for enda flere.

Hønseshus: Når vi bruker høns i undervisningen lærer barna også at kjøttet vi spiser ikke kommer i ferdig vakuumert i butikken. Det skaper forståelse for sammenhengene i naturen og bevissthet over hvor maten vi spiser kommer fra.

Kompost og insektshotell: Varm og kald kompost og insektshotell er ikke bare et spennende pedagogisk virkemiddel i undervisningen, der er også en viktig og bærekraftig måte å forvalte ressursene i et dyrket grøntareal. Det retter fokus mot på hva vi kaster og bidrar til å vekke bevissthet og engasjement.

Budsjett

Kalkyle for prosjektering og gjennomføring av prosjektet Geitmyra byhage.

Budsjettet er basert på en enkel kostnadsanalyse gjennomført av arkitektfirmaet LARK. LARK har lang erfaring med tilsvarende prosjekter og har utviklet en ekspertise på utarbeiding av skolehager. Budsjettet er erfaringsbasert og tar utgangspunkt i LARK sine kostnadsoverslag. Å utarbeide et detaljert budsjett er et så omfattende arbeid at det vil være en del av forprosjektet. I budsjettet er prosjektet derfor delt opp med et forprosjekt og et hovedprosjekt. Det gjør det mulig for Sparebankstiftelsen å først støtte forprosjektet, for så å gjøre en ny evaluering av hovedprosjektet når det foreligger mer detaljer rundt kostnader og gjennomføring.

Anmerkninger til budsjett

- Budsjettet forutsetter at evt. rivningsarbeid og etablering av lette konstruksjoner som hønsehus, kjøkkenhager, temahager mm. utføres som frivillig arbeid og i forbindelse med dugnader.
- Jordbearbeiding og utplanting vil være en del av undervisningen og gjennomføres med medvirkning av barn og unge.
- Det er ikke startet prosjektering og det er derfor usikkert hvor stort behov det vil være for terrengarbeid, trapper, murer, belysning etc.

	Enh.	Antall	Pris per enhet	Sum	Info
Prosjektering, forprosjekt	timer	120	950	114000	Landskapsarkitektarbeid og eksterne konsulenter
Prosjektering, forprosjekt	mnd	1	50000	50000	Prosjektarbeid Geitmyra matkultursenter, inkl sosiale kostnader
Undervisningsdrivhus (innvilget)	m2	200	15-18.000	3000000	Aluminium veksthus (eks leverandør Vanstad trädgård Scandinavia)
Undervisningskjøkken		2	200000	400000	
Rørlegger og elektroarbeid				200000	
møblering av drivhus				200000	
Kjøkkenhager i plantekasser	stk	150	165	25000	1600 x 1200 x 48cm = 1,92m2
jord, frø og planter				30000	Inkludert stauder, busker til historisk hage og klimahage
Fruktpresse, eplepresse, saftkoker				15000	2-3 fruktpresser
Nye frukttrær og bærbusker				6000	20 bærbusker og 10 frukttrær
Bier - bikuber					
forutsetter gjenbruk av eksisterende bikuber			5000		Utstyr: røykpuster, anorakk med slør, hansker med mer og utstyr til en bikube.
Hønseshus og 5-6 høner				6500	Hønseshus, 2310 mm x 879 mm x 1200 mm
Utendørs "klasserom" , møblering og benker		6		600000	
Terrengbearbeiding, murer. ramper og trapper				1000000	atkomst til undervisningsrom og natursti, universell utforming
Natursti				100000	Utbedring av eksisterende veier og stier
Skilting	stk	15-20	1500	30000	
Belysning på terreng				100000	
Detaljprosjektering og byggeoppfølging	timer	150	950	142500	Beskrivelse, arbeidstegning, møter og oppfølging, eksterne konsulenter
Prosjektarbeid, internt	mnd	6	50000	300000	Prosjektarbeid Geitmyra matkultursenter, inkl sosiale kostnader
Sum:				6319000	
Innvilget				3500000	
Søknadssum				2819000	